

Korošec.

Gospodarski in političen list za koroške Slovence.

Izhaja vsako drugo soboto

v Kranju (tiska Iv. Pr. Lampret; izdaja konsarej „Gorenje“; odgovorni urednik Iv. Pr. Lampret).

Velja za celo leto 4 K in se plačuje naročnina in inserati naprej. Vsi rokopisi, pisma in druge pošiljke naj se pošiljajo na uredništvo in upravnništvo „Korošca“ v Kranju. Rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plačuje za enostopno pet-črtno za enkrat 12 v, za dvakrat 18 v, za trikrat 24 v, za večkrat po dogovoru.

Posamezne številke stanejo 10 vin.

Štev. 12.

V Celovcu, v soboto, dne 15. maja 1909.

Leto II.

V varstvo naših planin.

„Korošec“ je o novi deželni postavi koroški v varstvo naših lepih planin že prav obširno razpravljal; bil je o tem govor zlasti v naših člankih o pašnih in drugih kmetijskih pravicah.

Eno najvažnejših poglavij v gospodarskem našem življenju je gotovo poglavje o naših planinah, od katerih je takorekoč odvisna v velikem delu slovenje Koroške cela živinoreja in ž njo celo našo gospodarsko vprašanje.

Zato je tudi postava z dne 14. junija 1908 ena najvažnejših za našega kmeta, in „Korošec“, pred vsem kmetom namenjeni list, ne more nikdar in nikoli prezreti te postave, ki je bila razglašena dne 13. januarja 1909.

V kratkem naj podamo v sledečem vsebino te postave našim bralcem:

Glavno načelo te postave je, da se nobene planine ne sme več odtegniti njenemu prvotnemu namenu; nobene planine ni zdaj mogoče izpremeniti v zemljišče drugačne vrste. Kar je planina, mora ostati planina za vse večne čase. Izjemoma more dovoliti deželna vlada po natančnih poizvedbah glede potrebe kake izpremembe izpremenitev planine v zemljišče druge vrste.

Skupne planine morajo imeti posebna pravila za upravo kakor tudi gospodarski načrt (Wirtschaftsplan), ki se mora določiti vsakih 10 let.

Izboljšave, ki so se izvršile s pomočjo javnih denarjev, se morajo čuvati in vedno v istem dobrem stanju držati.

Kdor bi se pregrešil zoper novo postavo, je lahko kaznovan z globo do 1000 kron. Deželna vlada lahko dá izvršiti izboljšave in dela, ki so predpisana v gospodarskih načrtih, na stroške lastnika ali skupnosti.

Planine so pod nadzorstvom posebnega planinskega inšpektorja, ki ga imenuje deželna vlada v sporazumu z deželnim odborom, in konečno posebnih planinskih odborov v posameznih političnih okrajih. V odbor pošljejo člane županski zbori posameznih okrajev.

Število članov teh takozvanih „planinskih odborov“ je različno, za okraj Špital znaša 15,

Šmohor in Beljak po 8, za Volšperk 7, Št. Vid 6, za Celovec in Velikovec po 4.

Naloga teh odborov je vse nedostatke, malomarnosti, prestopke in nerednosti na planinah naznaniti lokalnemu komisarju, predlagati izboljšave in podpore.

Planinski odbori imajo vsako leto dvakrat stopiti skupaj k posvetovanju, in sicer v vigredi in v jeseni. Pri teh posvetovanjih ima biti navzoč tudi lokalni komisar, ki ima posvetovalno pravico. Ti zbori naj stavijo primerne pradloge za izboljšanje planin!

Ustanoviti se imajo posebne knjige za posamezne okraje, takozvane „planinske knjige“, ki je nekaka zemljiška knjiga za naše planine. Parcele, ki so vpisane v planinske knjige kot neizpremenljive, pod varstvo nove postave postavljene planine, morajo tudi sodišča v zemljiških knjigah označiti kot take in pri njih tudi pripomniti, pod katero vložno številko se nahajajo v planinski knjigi.

Postava ima gotovo najboljše namene in bo ščitila kmeta pred vsem pred velikimi posestniki, ki bi najraje vse planine pogozdili ter razširili svoje gozdove čez planinske paše ter tako kmetom odtegnili najdragocenejše, kar jim nudi mati narava. Stroge in lepe so določbe v varstvo kmetijskih pravic v novi postavi. Na vas, kmetje koroški, pa je, da postava ne ostane samo na papirju, ampak da se tudi izvršuje, da ne ostane samo mrtva črka, ampak postane meso in kri. V planinskih odborih imate prilike dovolj glede planin izraziti vse svoje želje in potrebe, staviti koristne predloge, ki bodo gotovo imeli tudi vspeh.

Mi smo storili s tem le svojo dolžnost in končamo svoj članek z iskreno željo, da bi rodila nova postava resnične dobre sadove v prid našemu koroškemu kmetu, posebno pa našim ljubim Slovincem. —k.

Obrambeno društvo „Naša Straža“ — oživljeno.

Ko se je bil dne 11. novembra 1898, torej več kakor pred desetimi leti, sklical ustanovni shod „Naše Straže“, tedaj je zavladalo veliko navdušenje. Iz vseh slovenskih pokrajin so se pri-

javljali pravi, idealni rodoljubi, tako da se je mogel dne 4. januarja 1890 že vršiti osnovalni, a 14. januarja 1900 I. občni zbor v Trstu. Občnega zbora se je udeležilo 60 članov, med njimi 14 iz Ljubljane. Občni zbor je vodil podpredsednik g. dr. Krisper iz Ljubljane, ker se je predsednik g. dr. Šušteršič — odpovedal. Društvo je imelo vse življenske pogoje, saj je štel 1140 članov, med njimi 155 ustanovnikov. Gotovo jako lep začetek. Dohodkov je imelo novo društvo 7655 K 40 h, izdatkov pa 3603 K 82 h. Nočemo preiskovati in pogrevati, po čegavi krivdi je zaspala tako krvavo potrebna organizacija. Pozabimo in odpustimo, a oklenimo se z žarko narodno ljubavjo prerrojene organizacije brez razlike političnega naziranja.

Dne 3. t. m. se je vršil ob zelo mnogoštevilni udeležbi v srebrni dvorani hotela „Union“ zopetni občni zbor obrambnega društva „Naša Straža“.

Podpredsednik dr. Krisper je pozdravil navzoče ter izrekel željo, naj bi prišlo do složnih sklepov. Razložil je zgodovino društva, katero je vsled političnih razmer bilo primorano omejiti svoje delo. Naglašal je, da je tako društvo za obmejne Slovence neobhodno potrebno in da bode skrbeti, da se ta prizadevanja v eni ali drugi obliki nadaljujejo in izvršujejo, nekaj se mora zgoditi brez dvoma, to je želja vseh strank. Blagajnik stolni vikar Smolnikar je dal pregled o stanju premoženja, katero je primeroma ugodno, ker znaša čisto 6663 K 67 vin. Po zelo stvarni in obširni debati, katere so se udeležili gg. Smolnikar, notar Svetec, dr. Lampe, župnik Vrhovnik, dekan Kolar, župnik Janez Kalan, odvetnik Vencajz, tajnik „Slovenske Matice“ Podkrajšek, dr. Aleš Ušeničnik in kanonik Šiška, se je sklenilo, da se en del gotovine razdeli prosilcem, ki so že dolgo časa to zahtevali. Sklenilo se je soglasno in v občo zadovoljnost, da se podeli: 1500 K „Katoliškemu političnemu in gospodarskemu društvu za Slovence na Koroškem“ na roke odvetnika dr. Brejca, da jih porabi po svojem preudarku, — 2600 K za zgradbo društvenega doma v Št. Ilju v Slovenskih Goricah na roke blagajniku Žebotu, — 1500 K

PODLISTEK.

V pasti.

Spisal Ferdo Plemič.

Solnce je ravno najhuje pripekalo na prašno državno cesto, ko sem stopil popotni človek v mično koroško vasico. Takoj sem sklenil, da se tukaj malce oddahnem, zato sem jo zavil pod vejo, ki je molela iz najčednejše hiše v vasi. Bil sem edini gost v krčmi, in stregel mi je krčmar sam, drugače ni bilo žive duše v hiši. Mož je bil precej zgovoren: nu, jaz tudi navadno nisem ravno molčeč, zato sva se v kratkem času znečila do dobrega. Slednjič sem ga še poprosil, naj mi pokaže svoj hlev in svojo živino. Rad mi je ustregel. Ko sem ga pa pohvalil, da ima hlev dobro urejen, živino pa lepo rejeno, bil je kaj vesel. A ko sva stopila zopet na dvorišče, postal je naenkrat zelo zamišljen in s počasnimi koraki je stopal pred menoj. Nenadoma me vpraša:

„Ali znate tudi nemško?“

Navadno utajim, če le mogoče, svoje znanje nemškega jezika. Tudi sedaj bi ga. Vendar se mi

je zdelo, da ima moj krčmar vse kaj važnejšega na srcu, nego li željo pričeti z menoj razgovor v grčavi nemščini. Zato odgovorim:

„Znam.“

„Jaz menim, če znate brati kakšno nemško pisanje in takole povedati, kaj je pisano?“ vpraša on.

„Seveda znam.“

Zdaj mi mož ni dejal ničesar več. Stopila sva v hišo, in jaz sem hotel zopet v pivnico na svoj prejšnji prostor. A mož mi pomigne, naj grem ž njim. Šel sem. Peljal me je preko stopnic v prvo nadstropje, odprl tamkaj neke duri in mi pomignil, naj vstopim v izbo. Vstopil sem. Mož pa pogleda pri durih še enkrat, jeli ni koga za nama, potem tudi vstopi, in — zaklene duri s ključem.

To ni bila šala! Neke čudne misli mi vzroje po glavi, in moj prvi pogled pade na okna. Bila so zamrežena z železnimi križi. Drugi moj pogled je veljal čudnemu možakarju, ki se je z mano vred zaklenil v izbo. Bil je, vsaj kar se debelosti tiče, dvakrat tolik kakor jaz, in imel je pesti — mamka božja, kakšne pesti!

„Padel sem v lepo past,“ tako sem si mislil, „in mož ima le še izbiro, ali me hoče še živega ali pa jedva mrtvega djati iz kože.“

Krčmar pa se ni brigal za te moje dvome. S težkimi koraki stopi do omare, jo odpre in potegne iz nje svetlo —

Sekiro boste dejali.

Ne, ampak svetlo steklenico z izborno črnino v nji. To postavi na mizo prédme ter še dva kozarca, potem povleče neko pisanje iz žepa in reče:

„Vedeti morate najprej, da sem jaz župan v tej občini. Včeraj pa sem dobil tole nemško pisanje od sodnije. Občinski tajnik pa je pred tednom ravno odpovedal službo in odšel, in zdaj res ne poznam človeka v bližini, ki bi mi raztolmačil to stvar. Brati že znam, in sem tudi prebral parkrat to nemško pisanje, a kdo hudir naj ga razume!“

„Oče župan, dajte sem, da vidim, kaj je!“ odvrnem jaz. Podal mi je papir, in pričel sem ga prebirati. Ko sem skončal, me vpraša župan z napetostjo:

„Nu, kaj pa je?“

družbi sv. Cirila in Metoda za zgradbo šole v Marenbergu. Ostanek glavnice se pridrži še nadalje v blagajni.

Imenovani predlagatelji so potem razpravljali o prihodnosti društva ter poudarjali, da je treba za daljne korake še razgovorov in ukrepov. Kanonik Šiška je stavil predlog, da naj ljubljanski člani društvenega načelnštva v dogovoru z merodajnimi osebami predlože prihodnjemu občnemu zboru natančen načrt o prihodnjem delovanju. Tudi ta predlog se je soglasno sprejel. Podpredsednik se je po skoro dvehurnem posvetovanju te skupščine v toplih besedah zahvalil vsem došlim skupščinarjem ter s posebnim zadovoljstvom konstatiral, da se je dosegla v tem oziru popolna složnost in navdušenje za nadaljno narodno-obrambno delo.

Dopisi.

Celovec. (Ogenj v izložbi.) V Celovcu je te dni, najbrž ker se je pretrgala električna žica, izbruhnil ogenj v izložbenem oknu galanterijske trgovine Černy na Novem trgu. Ogenj je pogasil nek gasilec z minimax-aparatom, da gasilnemu društvu ni bilo treba stopiti v akcijo. Tvrdba ima precej škode.

Poreče. Tu je prišlo pred par dnevi med hlapci in posestniškim sinom v Hostiču Postračnikom do pretepa, pri katerem so hlapci Postračnika tako pretepli, da je kmalu nato umrl.

Djekše. Jesenske setve se kažejo pri nas zelo dobre. Bog nam daj dobro leto in tudi vsem drugim. Letos je zelo žalostna vigred, ker je začela živina poginjati, vsled tega ker so jo po zimski krmili s hojevino.

Št. Danijel. Naše županstvo je sklenilo kolkovati vse svoje spise z družbinim narodnim kolkom. Slovenske občine, posnemajte v tem vrlo občinsko predstojništvo!

Beljak. V Dravo je padel štirivprežni voz s štiri tonami težkim strojem tukajšnje papirne tovarne. Vozil je po poti ob Dravi, katera se je vsled prevelike teže vdrla, na kar so zleteli voz in konja po strmem bregu v Dravo. — Ustrelil se je tu predzadnjo nedeljo zvečer 24-letni Avgust Frank, trgovski pomočnik. Doma je iz Postojne.

Štebenj. Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda pri nas je oživela. (Prav tako! Želimo, da bi mogli v kratkem kaj takega poročati o drugih še spečih podružnicah. Opomba uredništva.)

Borovlje. Dve gostilni s koncesijo in ena s trgovino sta naprodaj v Borovljah. Prodaja je oskrbnik Radošnik v Celovcu, Heinzgasse 8. Slovenci, pozor!

Iz celovške okolice je prišlo na nabor prvi dan 343 fantov; potrjenih je bilo samo 31 in en prostovoljec. — Drugi dan jih je prišlo 276 in je bilo potrjenih samo 30.

Iz Podkloštra: Naša občina je dobila z novim letom policaja. Saj je občini, ki šteje 4000 prebivalcev, krvavo potreben. — Pri zadnjem

„Stvar je čisto priprosta. Orožniki so prijeli nekega postopača in ga prignali na okrajno sodnijo. Ime mu je Janez Cestar, ki trdi, da je pristojen v vašo občino. Sedaj pa se sodnija obrača do vas, da ji razjasnite, jeli postopačeva trditev resnična. Evo vse!“

„Hvala bogu!“ se oddahne župan in odpije iz svojega kozarca. „Je pač tako. Človek vdobi tako pisanje, bere in bere, razume napol ali nič, je poln skrbi, in nazadnje se lahko zgodi, da mora še okoli tega ali onega moledovati za razlagō. Ali bi gospōda ne mogla to takole jasno napisati, kakor ste mi prej vi razložili?“

„Mogla bi, gospod župan, ali . . .“ mu odgovorim. „Vidite, oče župan, ko sem prej stopil v to izbo, in ste vi zaklenili vrata za saboj, mislil sem si jaz: Zdaj si pa v pasti! — Sedaj pa mislim drugače, ker oče župan, če je kdo od naju v pasti, to ste po tem vi. A kakor se bodo meni one duri odprle, tako vidim tudi za vas izhod iz te pasti, in ta izhod se imenuje: „Slovensko uradovanje!“

Mož se je zamislil in nekaj časa molčal. Naposled udari s pestjo po mizi.

„Prav ste govorili!“ reče. „Še danes jim napišem odgovor v slovenskem jeziku.“

Da ga je le bil!

sejmu dne 3. t. m. so prignali 2 bika, 50 volov, 113 krav, 43 telic in dvoje ovac.

Bistrica ob Dravi. (Zvesti služabnik svojega gospodarja.) Uslužbenec konjskega trgovca Edlingerja iz Špitala bi imel od tukaj odpeljati seno. Izvršil pa je dano mu naročilo tako: Seno je zvrnil in konja je pri raznih posestnikih ponudil za smešno ceno.

Celovec. Kmetijska družba za Koroško je imela v četrtek in petek svoj letni občni zbor. Izdatkov 282.674 K, pokritja pa 280.810 K. Družba je dobila 103.300 K državne in 42.000 K deželne podpore. Predsednikom je bil vnovič izvoljen cesarski svetnik Supersberg.

Spodnji Dravograd. Tu so našli utopljenko, ki ima črne lase, okroglo lice, modro kočmajko, črne nogavice in je srednje velike. Stara je kakih 50 let in je morala biti v vodi kake štiri mesece.

Rožek. Tu so prijeli brambovskega infanterista Jožefa Ibovnika, ki je ušel od svojega v Šmohorju nastanjenega polka, ter ga izročili vojaški oblasti v Beljak.

Podklošter. Elizabeta Lakner, rojena leta 1848 v Pliberku, je splošno znana kot strastna pijanka. Dne 8. t. m. je na našem glavnem trgu vzbujala vsled svoje vinjenosti veliko pozornost, zato so jo zaprli v občinski zapor, da se je streznila.

Celovec. Svoj čas smo poročali, da je napravila tukajšnja tvrdba Winkler konkurz. Te dni se je vršila obravnava in je bil Winkler obsojen na trinajst mesecev težke ječe.

Našim rodbinam priporočamo
Kolinsko cikorijo!

Svetovna politika.

Zaradi trgovinskih pogodb je bila v soboto deputacija industrijalcev pri ministrskem predsedniku Bienertu. Prišli so drž. posl. dr. baron Chiari, dvorni svetnik dr. Halwich in komercialni svetnik Vetter, ki so zastopali tri centralizirane zveze industrijalcev. Opozarjali so, da je treba obširno urediti trgovinsko-politične razmere z zunanji državami, ter so prosili, naj se vlada ozira na opravičene zahteve in na ekstenzivne pogoje domače industrije. Ministrski predsednik je zagotavljal, da je vlada preverjena o važnosti tega vprašanja in da se trajno briga za ugodno rešitev. Vlada se tudi zaveda svoje dolžnosti, da je treba pri sklepanju trgovinskih pogodb varovati interese vse proizvajajočih in pridobivajočih slojev, torej tudi industrije in obrti in da se mora ob eventualnih nasprotnih nazorih in zahtevah iskati lojalno posredovanje in izravnanje. — Baron Bienert

Zaradi špionaže in vtihotapljanja srbskega orožja so v Petrovaradinu zaprli dr. Miladinovića in so ga izročili vojaškemu sodišču.

Ogrska ministrska kriza je povzročila, da so si zdaj koalicijski bratci v laseh, kakor da niso nikoli skupaj čepeli pri jasliah. Košut je v klubu neodvisnjaške stranke govoril o svoji avdienci pri vladarju in je napadal svoje dosedanje, na podlagi programa iz leta 67 stoječe zaveznike, ki zdaj nastopajo proti neodvisnjakom in zatajujejo vprašanja, ki so največje važnosti za gospodarsko osamosvojitve Ogrske. Košutu so aplavdirali po teh besedah. Andrašy je pa po svoji avdienci pripovedoval, da ga je kralj zelo milostno sprejel, da se pa politični položaj ni še nič izpremenil.

Finančna komisija nemškega državnega zbora je s 14 proti 10 glasom odklonila vpeljavo vinskega davka. Tako pada predlog za predlogom in nemški finančni minister stoji že takorekoč na razvalinah svojega finančnega načrta.

Z Ruskega prihajajo vesti, ki trdovratno ponavljajo, da je v Peterburgu ministrska kriza. Car se baje še ni odločil ne sem ne tam, smatra se pa zagotovo, da ostane Stoljpin in ministrski predsednik. Ostali ministri so baje solidarni s Stoljpinom.

O reviziji turške ustave razpravlja zbornica v Carigradu. Po načrtu nove ustave, ki je predložen zbornici, bi imel sultan pravico imenovati samo velikega vezirja in šejka ulislam. Veliki vezir ima pravico svobodno sestaviti svoj kabinet. Ako zbornica da kabinetu nezaupnico, je ministristvo primorano odstopiti. Za izdajanje amnestije je treba dovoljenja poslanske zbornice. Ako zbornica odkloni dvakrat kakšno vladno predlogo, jo je treba razpustiti. Ako je nova zbornica istega mnenja kakor njena prednica, je dotična vladna predloga definitivno pokopana. Zasedanje parlamenta traja 6 mesecev. Senat šteje 45 članov, izmed katerih jih imenuje eno tretjino sultan, dve tretjini pa jih izvoli zbornica. Pravica sultana, da sme nevarne osebe poslati v prognanstvo, se odpravi.

Premoženje Abdul Hamida znaša v celem 250 milijonov funtov ali 5 milijard 687 milijonov frankov. V inozemstvu je od tega denarja nalo-

ženega: 9 milijonov funtov na Angleškem, 3 na Francoskem, 2 na Italijanskem in pol milijona na Nemškem. Turška poslanska zbornica je sklenila, da se ima zapleniti ves denar, ki ga je sultan Abdul Hamid naložil pri inozemskih bankah. Vlada je odpovedala vsa pogajanja radi najetja novega posojila. Vsled konfiskacije Abdul Hamidovega premoženja ima sedaj toliko denarja na razpolago, da ji ni treba najemati posojila.

Perzijski šah je takorekoč pod kuratelo Rusije in Anglije. V Teheranu je bile konferenca, katere so se udeležili šahov odposlanec ter zastopniki Rusije in Anglije. Ruski delegati so razlagali program, ki ga je Rusija predložila Perziji za ureditev notranjih razmer in so baje izjavili, da bi smatrali za odklonitev celega programa, ako bi šah odklonil svet Rusije in bi izvajali posledice iz tega. Rusi in Angleži komaj čakajo, da bi si razdelili Perzijo. V deželi pa še vedno divjajo meščanski boji.

Bivši venecolanski predsednik Castro je baje dobil iz Havane brzojav, da so ga narod in armada zopet razglasili za predsednika venecolanske republike. «Agence Havas», ki to javlja, dodaje, da ne prevzame odgovornosti za resničnost vesti.

Narodni Slovenci!!
Ali ste že poslali naročnino za edino narodni koroški list „Korošca“? Če še ne, prosimo, storite čimprej svojo narodno dolžnost.

Narodne zadeve.

Najdelavnejša Ciril-Metodova podružnica na Koroškem je vsekakor v Kotmari vesi in za okolico, za kar gre pohvala vrlo znanemu rodoljubu Mat. Prosekarju. Mož je ostal nepremično na pravem narodnem stališču: naša rešitev je složna in vstrajno delo. Ta podružnica je priredila v nedeljo 25. m. m. lepo uspelo zborovanje v Prosekarjevi hiši. Udeležba je bila prav častna. Zastopani so bili vsi sloji in stanovi. Pevsko društvo „Zvezda“ iz Hodiš je zapelo več prav ubranih naših pesmi. Potovalni učitelj glavne družbe Ante Beg iz Ljubljane je govoril o važnih narodnih vprašanjih. Domača mladina je deklamirala prav lepo navduševalne proizvode, a končno so domača dekleta pokazala svojo spretnost na gledališkem odru. Take prireditve so velike narodne važnosti, posebno tik pred Celovcem.

Slovenski Branik. V narodno najbolj ogroženem kraju na Koroškem ustanove v počitnicah idrijski narodni dijaki ljudsko knjižico. Z veseljem pozdravljamo to blago namero idrijskega dijaštva, želeč, da bi njihov zgled nagnil tudi druge k enakim rodoljubnim činom. — Celovška okolica še ni dovolj ponemčena. Nemški Schulverein je sklenil, da posveti prav posebno pozornost vrditvi nemštva v okolici koroškega glavnega mesta. Pri Sv. Tomažu je priskočil na pomoč z 2000 K za prizidek šoli, ki je seveda popolnoma nemška. — Za borovljski nemški šolski vrtec je dal Schulverein naknadno podporo. — V Pliberku je preveč slovenščine — tako se zdi gospodom Nemcem; zato se mora zgraditi tamkaj večja nemška šola, ki naj bo trden branik nemštvu. Schulverein je že štel zanjo 10.000 K. — V Žabnicah v Kanalski dolini so sprejeli od Schulvereina 400 K, da napravijo za šolo vodovod. So pač poceni slovenske duše. — Za nadučitelja v Ziljski Bistrici, na tej važni postojanki za Slovence, je imenovan Nemeč Tarmann iz Blač. Ali ni bilo slovenskega proslca? — Kako skrbi koroški deželni šolski svet za šolstvo med Slovenci? Žvabek je zavedna slovenska občina ob jezikovni meji, Dravi. Ravno zato pa ji deželni šolski svet ne privoščiti izobrazbe. Žvabek je že od meseca malega srpana l. l. brez učitelja, dasi ima kraj mično lego z lepim šolskim poslopjem.

Koroški Slovenci na veliki pevski slavnosti v Ljubljani. Iz Kotmaravesi in okolice pojdejo Slovenci v večjem številu na slavnost društvene petindvajsetletnice „Slavca“. Storili so ta sklep povsem iz lastnega nagiba in delujejo medsebojno za čim častnejšo udeležbo. Slovenke in Slovenci, društva in korporacije iz vseh slovenskih pokrajin, posnemajte te vrle narodne trpine iz tužne Koroške in delujte ravnotako iz lastnega nagiba za udeležbo tudi najoddaljenejših krajev, da bode na tej pevski slavnosti slovenski narod veličastno zastopan. Mnogoštevilni gostje iz Češke in Hrvatske naj nas vidijo pri tej priliki velike in vsaj v pevskem oziru složne in edine. In še nekaj, dragi Slovenci! Ko se bodele divili

in navduševali ob svojem prihodu v Ljubljano, ob krasni nam tako mili slovanski pesmi, naj spoznajo naši dragi slovanski gostje poleg naše slovenske pesmi in krasnih slovenskih pokrajin tudi naše narodne običaje. Delujte nato, da bode slovensko ljudstvo v kar najlepšem številu zastopano v naših krasnih narodnih nošah pri tej veliki narodni pevski slavnosti, saj je „Slavec“ v teku svojega 25 letnega delovanja nešteto let potel ravn med narod slovenski ter ga s svojo pesmijo bodril in navduševal. In sedaj, ko slavimo 25 letni jubilej mnogokrat trdega, a vendar plodonosnega in uspešnega delovanja, pridite, Slovenci, iz vseh pokrajin in kumajte pri tej naši slavnosti, kakor je „Slavec“ kumoval pri neštetihi Vaših narodnih prireditvah. Vse prijave in pojasnila obračajte naravnost na slavnostni odbor „Slavca“ v Ljubljani.

Živele, požrtvovalne koroške posojilnice! Posojilnica v Spodnjem Dravbergu je darovala družbini šoli v Št. Ruprtu pri Velikovcu 80 K; isti šoli sta poklonili posojilnici v Št. Lenartu pri sedmih studencih in na Djekšah po 50 K in posojilnica v Št. Janžu v Rožu 40 K. Naj bi se tako obnesle tudi druge slovenske posojilnice!

Železniška nesreča nad Mariborom.

Iz Maribora smo dne 11. t. m. dobili sledeči brzovjav: Ob 1. in 19 minut se je v tukajšnji postaji zapeljal brzovlak št. 9, ki vozi z Dunaja čez Koroško na Tirolsko, v osebni vlak št. 73, ki prihaja ob 1. in 7 minut ponoči v Maribor in je stal pri signalni deski. Oba vlaka sta se vnela. Enega mrtvega so doslej potegnili iz razbitih vozov. Bati se je, da je še več ponesrečenih. Brzovlak št. 5 je iz Maribora posebej odposlan in ima priti v Ljubljano s 85 minutami zamude, ki iznaša ob 7. uri zjutraj že 1 uro 10 minut. Nesreča na postaji se je primerila, ker semafor ni bil postavljen na „Stoj“. Kako se je to zgodilo, ni dognano. Na postaji delujejo železničarji s požarno brambo, da bi pogasili ogenj, ki preti tudi drugim železniškim objektom.

*

Sedaj, ko se je pololčaj nekoliko izjasnil, se kaže, da so bile prve vesti o železniški nesreči, ki se je primerila v torek pri Pesnici nad Mariborom, pretirane. Vendar pa je katastrofa vsekakor še zelo velika. Poštni vlak, ki je stal na tiru, ker ni dobil znamenja za prosto vožnjo, ima številko 37 in je znan kot „gledališki vlak“. Brzovlak št. 9, ki je prisel za njim, je našel signal za prosto vožnjo. Vendar je pa strojevodja opazil, da ima vlak pred seboj in je dal nasproten par, čim je mogel. Skoraj sočasno pa je opazil tudi strojevodja osebne vlaka prihajajoči brzovlak ter je hitro skočil na lokomotivo in pognal vlak dalje. Karambol se pač ni dal več preprečiti, toda posledice bi bile veliko groznejše, ako ne bi bilo osobe tako previdno storilo, kar se je dalo. Lokomotiva brzovlaka se je zaletela še s tako silo v zadnji vagon osebne vlaka, da ga je kar prerezala; razbit je tudi predzadnji voz. Lokomotiva se je zapeljala na kolesje razbitega vagona. Vozovi so se vneli in ogenj se je videl daleč v noč. Ubit je bil slikar Walter z Maribora, ki ga je vrglo zmečkanega deset metrov čez nasip; štiri osebe so pa poškodovane. Pomožni vlak so odposlali iz Maribora. Iz Gradca se je odpeljalo reševalno društvo, ki se je pa vrnilo, ko je izvedelo, da je njegova pomoč že nepotrebna. Razbiti vozovi so podrli dva brzovjavna droga in žice so se potrgale. Ponesrečence so odpravili v Maribor.

Zaradi nesreče pridejo v preiskavo uradniški aspirant Hugo Slansky, ki je zaspal, postajni čuvaj A. Kvas in pa blokni čuvaj Frangeš, prvi, češ, da ni zbudil uradnika, drugi pa, ker je pustil brzovlak na postajo. Frangeš trdi z vso odločnostjo, da je dobil znamenje, da je proga prosta, Slansky pa odločno zanikuje, da bi bil dal kakšen signal. Če bi bila proga električno blokirana, kakor je na drugih mestih, bi bila taka nesreča sploh nemogoča.

Gospodarska vprašanja.

O prašičji kugi, rdečici in kako se uničuje.

Dostokrat prašiči kar na hitro zbole in poginejo. Ljudje navadno ne vedo, zakaj in kako nastane nalezljiva bolezen. Prašičji kužni bolezen so vzrok

prav male, mikroskopične živalice, katere lahko kar kužilo imenujemo. To kužilo pride v živalsko telo po zraku ali tudi zemlji; kužilo se zelo dolgo časa ne uniči in ima vedno sposobnost, da se naleze. Nepoučeni ljudje navadno pravijo, bolezen je sama nastala. Ko se kuga ugnezdi, se težko odpravi, čeprav se svinjak podere in nov postavi, ker kužilo ostane lahko v zemlji ter vzdrži svojo moč prav lahko 6 mesecev. Sicer pa kužilo raznašajo podgane, miši, muhe iz hleva v hlev; ako se prašičem pušča, kar se pri nas pogosto dogaja, se kri posuši, nastane prah in tak kužen prah raznaša veter dalje.

Če ima prašič na telesu rano, pade na njo prah in žival se okuži. Seveda takoj se ne pozna, a ko se te mikroskopične, majhne živalice silno razmnože, tedaj žival oslabi.

Znamenja boleznice so, da so prašiči žalostni, vležejo se v kak kot, težko dihajo in sopejo, so zaprti, zelo jih žeja, ker se vročina vzdigne do 43° (normalna toplota 38°). Na koži se pokažejo rdeče lise, posebno po trebuhu, glavi in ušesih, katere se mnogokrat izpremene v modre lise ali se pa celo napravijo mehurčki.

Če ni bolezen posebno huda, pogine od 100 prašičev 80, sicer celo vsi; ostali, kateri prebole bolezen, pa so itak vedno zamrjeni in za nič.

Pri nas zdravijo navadno ljudje to bolezen, da puščajo kri. Pa je napačno. Res se zgodi, da včasih kak prašič ostane zdrav, a to je pripisovati notranjemu razvoju ali organizmu. S puščanjem se se bolezen dalje raznaša.

Ker ta bolezen zadnja leta močno razsaja, so kmetje obupali, da rede manj prašičev. To ni prav, saj vendar donaša prašičjereja največje koristi, ako se ne priklati bolezen v svinjak. Prašič se kmalu opita in zanj se dobe lepi novci. Žito nima stalne cene, ako se krmi prašičem, se še najbolj v denar spravi. Avstrija ne redi toliko ščetincev, da bi zadostila konsumu prebivalstva, zato se uvažajo iz tujine. In s tem se uvažata tudi bolezen.

Priporočati bi bilo, da se poprimejo Korošci kar najbolj mogoče prašičjereje, a da se ta huda bolezen kolikor mogoče zatire in stori prašiče varne proti kužni bolezni, se naj jih cepi s protikužilom. Cepi se prašiče dvakrat, da je kaj uspeha in sicer prvič, da se napravi žival varno pred boleznijo in se jo utrdi; drugič pa lahko imenujemo pravo cepivo. Cepi se živali brez razlike starosti, izvzame se le prav mlade prašičke ali breje svinje, ker bi se jim pri krotitvi kaj primerilo. Cepivo se vbrizga s posebno brizgalno pod kožo pod stegnom ali za ušesom. Ko se drugič, treba je to delo izvršiti na drugi strani. Cepiti so morajo iz enega svinjaka vsi prašiči, sicer se lahko necepljen prašič okuži, ker lahko iz rane cepljenega izhlapi kaj kužila. Žival ostane trdna 5—6 mesecev. Ako se hoče imeti gotovost, se mora 14 dni po prvem cepljenju delo ponoviti.

*

Neposredni vtisk časniških znamk po 6 vinarjev. Glasom odloka c. kr. trgovskega ministerstva z dne 11. januarja 1909 prevzema poštna uprava pričeniš z 15. januarjem 1909 vtisk časniških znamk po 6 vinarjev na ovitke, križne zavitke ter naslovne liste. — Natančnejša tozadevna pojasnila daje vsaki poštni urad, oziroma jih je povzeti iz poštinih in brzovjavnih odredbenikov št. 35 iz l. 1905 in št. 7 iz l. 1909.

Stroj, ki molze krave. Brata Olhaver sta iznašla tak stroj. Inžener Berger je kupil patent in bo napravil tvornico.

Važna razsodba. Najvišje sodišče je razsodilo, da stranke, ki bi si rade najele kako stanovanje, nimajo zakonite pravice ogledati si je, ako ne dovoli tega prejšnji najemnik, četudi je že odpovedal.

Dež umetnim potom. V novi Zelandiji so poskušali, ne-li bi se dalo na kak način napraviti umetno deževje, ter se tako preprečile velike suše, od katerih toliko trpi zemlja in rastline. V to svrhu se je ustanovilo društvo, katero je pričelo s poizkusi in je prišlo do zelo povoljnih rezultatov. Svoje stroje so si uredili tako, da se s hriba v času četrt ure vname in raznese 25 funtov smodnika in dinamita, a sledeče četrt ure pa 60 funtov neke eksplozivne tvarine. V bližini eksplozije je nastal dež, ali samo lokalno. Pri poznejših poskusih so pa baje dosegli to, da je deževalo na več kilometrov na daleč in široko. Ako je vse to resnica, naj se bavijo s tem učnjaki.

Gospodarsko šolstvo v Avstriji l. 1907/08. Bilo je 175 šol z 8563 dijaki, in sicer: 3 visoke šole s 1077 dijaki, 3 akademije, 9 srednjih šol, 5 višjih gozdarskih šol, 2 višji vinarški in vrtarski šoli, 1 višja pivovarska šola; na vseh teh šolah je bilo 1874 dijakov; 41 kmetijskih šol s celoletnim poukom, 80 samo pozimi, 11 nižjih gozdarskih šol, 17 mlekarških in gospodarskih, 24 nižjih šol za sadjerejo, vinarstvo, hmeljarstvo, bučelarstvo i. t. d., 2 pivovarski šoli; na vseh teh je bilo 5612 dijakov.

S hranilnimi knjižicami obdarovani novorojenci. Od 1. junija 1907. l. je v mestu Mons v Belgiji v veljavi sklep, na podlagi katerega dobi vsak, v tem mestu rojeni, otrok belgijskih starišev takoj po rojstvu hranilno knjižico, glasečo se na en frank (približno 1 K), v last. Želi se, da vlagajo nadalje stariši otroku namenjene zneske na to knjižico. Stariši smejo na to knjižico denar tudi vzdigovati, vendar pa mora prvotni znesek t. j. 1 frank ostati vedno naložen, dokler otrok živi. Vzgledu mesta Mons je sledilo že 45 belgijskih občin, povsod v zadovoljstvo občanov. Na podlagi teh izkušenj se je nedavno sprožila tudi v zastopu južnofrancoskega mesta Marzela misel, da bi mestna občina darovala vsakemu novorojenemu marzeljanu — in takih je vsako leto približno 11.000! — hranilno knjižico v vrednosti 1 franka. Mestni zastop je temu predlogu naklonjen in mn najbrže pritrdi. Upa namreč, da bo določba, da mora biti 1 frank vedno naložen, vedno vzbujala zanimanje in željo, vlogo pomnožiti. Varčevanje bi se na ta način v prebivalstvu močno pospeševalo.

Zatirajte jabolčnega cvetnega rilčkarja! Ta, našemu sadnemu drevju zelo nevarni škodljivec je kakega pol centimetra dolg hrošček rilčkar, rjave barve s svetlejšimi poševnimi progami na roženih krilcih. Samica tega hrošča znese na popje našega sadnega dreyja meseca aprila in maja, katic 40 do 60 jajčic, iz katerih se v teku osmih dni izvale mali črvički, kateri nam obžro vse cvetne prašnike ter s tem povzročijo našim sadjerejcem občutno škodo. Zatira se ga na ta način, da se meseca maja zgodaj zjutraj ali pozno zvečer pregrne pod sadno drevje kake bele rjuhe ali plahte ter se drevo nekoliko potrese, da padejo hrošči v spodaj nastavljeno rjuho, ter se isto delo nekolikokrat ponovi. Nabrane hroščke se skupaj zbere ter uniči. Le ako bomo intenzivno zatirali tega škodljivca, ga zamoremo s časom nekoliko uničiti, drugače se nam lahko preveč razmnoži.

Pokončujmo majeve hrošče! Majevi hrošči so letos vsled izredno gorkih pomladnih dni prišli v nešteti množinah iz zemlje na dan. Zatoraj je naša nujna dolžnost, da zatiramo tega škodljivca, kar je v naših močeh. Vsako jutro jih je po možnosti otresati in uničiti. Ta škodljivec ima pri nas izredno veliko paše na gozdnih in sadnih drevesih. Pokončujmo ga toraj z vso silo!

Za zobe. Kakšna bodi zobna ščetka? Bolje je, da je mehka kot pa trda, posebno pri nežnem zobnem mesu. Kako naj si čistimo zobe s ščetko? Pri gorenjih zobeh od zgoraj navzdol, pri spodnjih od spodaj navzgor, torej vedno proti ostrini. V tej smeri se namreč napravljajo zobne stanice. Ako si čistimo zobe na omenjeni način, spoznamo, da se izgube takoimenovane serši (Weinsteinablagerung) v najkrajšem času in brez drugih pripomočkov.

Raznoterosti.

Avstrijska vseučilišča leta 1908/09. V zimskem tečaju je vpisanih na posameznih avstrijskih vseučiliščih sledeče število dijakov: Dunaj 8714, Lvov 4195, Praga (češko vseučilišče) 4128, Krakov 3026, Gradec 2023, Praga (nemško vseučilišče) 1732, Inomost 1132, Černovice 937.

Za 300 vinarjev je kupil konja konjski mesetar Janez Tekstar od Pavla Eršteta iz Hmelčiča. Eršte je bil pijan, Tekstar pa mu je v šali rekel, da mu da za konja 300 firkov, ker Eršte ni mogel misliti, da ima Tekstar 300 firkov s seboj, je rekel: „Tak jih daj!“ Tekstar je denar naštel in dasi se je Eršte branil, takoj šel na Erštetov dom po konja. Zda bo pravda odločila, če taka kupčija velja. Lepo pa to ni, da se človeka v pijanosti na tak način spravi ob konja, ki je baje do 500 K vreden.

Kako sultan živi. Znano je, da je sultan bil vedno v strahu za svoje življenje. Čudno je, da ponoči nikdar ne spi, ampak celo noč dela in po

dnevi počiva. Vsi prostori, kjer prebiva, morajo biti sijajno razsvetljeni, da ni najmanjše sence, ker se vedno boji atentatov. Vsako jed, vsako pijačo poizkusi pred sultanom njegov dvorni služabnik vpričo njega, potem šele sultan uživa. Njemu posebno priljubljena jed so dunajski «salzstangeln». Ker se pa boji zastrupljenja, je nalašč z Dunaja naročil posebnega peka, ki je na neki bojni ladji strogo nadzorovan pekel te vrste kruh za sultana danzadnem. Kako mu pa v teh dneh teknejo, pa ne vemo.

Na glavi stati je nevarno. V nekem mestu v Vzhodni Prusiji so se izkušali mladi ljudje, kako dolgo bo kateri stal na glavi. Neki oskrbnik je stavil s tovariši, da vzdrži na glavi pol ure. Oprt na roki in noge, prislone ob zid, je ostal res pol ure v tem položaju. Toda kmalu nato se je onesvestil in, prebudivši se zopet, je začel razgrajati in vpiati. Merali so ga zvezati in spraviti v blaznico, kjer po zdravniških izrekih ostane do smrti.

All mora mati nezakonskega otroka povedati ime otrokovega očeta. Najvišje sodišče je v nekem spornem slučaju, v katerem je nezakonska hči zahtevala od matere, da ji pove ime očeta, razsodila, da mati tega ni dolžna storiti.

Leva roka. V Kraljevcu se je zavzel profesor Walter Simon zato, da pride tudi leva roka do veljave. Ustanovil je skupno z nadzornikom Tromnau-om tečaj za to. V teh tečajih morajo otroci pisati, računati, risati tudi z levo roko in po kratkem času se je spoznalo, da so postali učenci enako pripravljeni delovati z obema rokama. Razstava je dokazala, da ne izostajajo izdelki, izvršeni z levo roko, za onimi, kateri so bili dovršeni z desno roko.

Koliko prehodi natak na dan? V Kristianiji se je dognalo s pomočjo korakomera, da je napravil natak od 8. ure zjutraj do polnoči 99.000 korakov, kar znaša 60 kilometrov.

Žganci povzročili smrt. Žena Predanič v Lučki, občina Stupnik na Hrvaškem, je kuhala pred kratkim svojemu možu žgance. Ko je mož pričel jesti žgance, je dejal, da niso dobro narejeni. To je ženo silno razjezilo. Zagrabila je kuhinjski nož in ga zasadila možu v trebuh. Zadala mu je 10 cm dolgo in 1 cm široko rano tako, da je nesrečnež takoj umrl.

O razširjanju človeškega rodu je prinesel neki angleški časopis sledeče zanimive podatke: Število na svetu živečih ljudi znaša najmanj 1.450.000.000. V Aziji jih živi 800.000.000; zelo gosto so naseljeni, tako da jih pride povprečno 120 na angl. štirjaško miljo. V Evropi prebiva 320.000.000 ljudi, približno 100 na štirjaško miljo. Afrika ima približno 210.000.000, Amerika pa le 110.000.000 prebivalcev. Na velikih in malih otokih živi približno 10.000.000.

Star žebelj. Pri popraviljanju vinčesterske katedrale v Londonu so morali prežagati tram. Delavci so pri tem delu prišli do žeblja, ki je bil kroginkrog obdan z lesom. Žebelj se je bil tako v drevo zarastel, da ga ni nihče zapazil, ko so drevo posekali. Iz debla se je spoznalo, da je drevo, ko je bil zabit žebelj rastlo še 200 let. Zadnjikrat so cerkev popravili l. 1093, torej je moral tram najmanj od tega leta biti tukaj. Žebelj je bil torej narejen pred več kot 1100 leti. Kje je roka, ki ga je izdelala?

Iz strahu osiveli. Zgodovina pozna mnogo slučajev, v katerih so osiveli osebam iz strahu ali katerega drugega vzroka lasje, in sicer hipoma. Marija Antonietta, francoska kraljica, je osivela v noči po naznanilu, da je obsojena na smrt. Jahn je osivel v starosti 28 let, ko je zvedel, da je izgubljena vojna pri Jeni. Dr. Merem v Kolinu je osivel pri 17 letu in žalosti ob izgubi svoje matere. Franc Gonzaga, mladi nečak vojvode Mantuanskega, je osivel v eni noči, ker je bil po krivici obdolžen zločina in obsojen v ječo.

Iz enega debla so zgradili cerkev. V Santa Rosa v Kaliforniji so zgradili cerkev iz enega samega debla. Cerkev je dolga 27 m široka 3 m; zgradili so poleg še 2 kapelici. Prostora je za 600 oseb. Drevo je bilo staro 2000 let.

Napredek zdravniške vede. Ravnateljju vseučiliščne očne klinike v Berlinu, dr. Greeffu, se je posrečilo odkriti provzročitelja egiptovske očesne belezni.

Moderna selitev narodov. Ena največjih selitev, kar jih pozna zgodovina, se vrši sedaj. Razni narodi velike Rusije se selijo v Sibiriji. Lani se le naselilo tam 500.000 ljudi. Leta 1906 se je preselilo komaj 60.000 oseb, drugo leto pa že okoli 400.000. Provzročili so te selitev ruski vojaki, ki so se bojevali proti Japoncem. Ko so se vrnili domov, so raznesli vest, da je Sibirija lepa plodovitna dežela, nakar se je začelo veliko izseljevanje vanjo.

Evropska vseučilišča. V Evropi je 125 vseučilišč, na katerih je bilo v pretečenem letu vpisanih 228.732 slušateljev. Najbolj obiskana je bila berlinska univerza s 13.884 slušatelji, potem pariška s 12.985, budimpeška s 6551 in dunajska s 6205 slušatelji, Italija 21 s 24.000, Francoska 16 s 32.000, Angleška 15 s 25.000, Avstro-Ogrska 11 s 25.000, Ruska 9 s 23.000, Španska 9 s 12.000, Švica 7 s 6500, Nizozemska 5 s 4000, Belgija 4 s 5000, Rumunija 2 s 5000 slušatelji. Švedska ima tri, Grška, Bulgarija, Srbija, Portugalska, Danska in Norveška pa po eno vseučilišče.

Čarovnica. Žalostno spričevalo smešnega in tako poniževalnega vražarstva in babjeverstva, katero je žal še dandanes večalimanj v primeri z izobrazbo ljudi, razširjeno in po deželi in v mestih, nam nudi kazenska razsodba dunajskega okr. sod. proti dozdevni čarovnici A. Dörner. Njena prijateljica A. Kupka ji je potražila, da ji je mož nezvest. Navihanka jo je tolažila, in čuteč pri njej čut babjeverja in vražarstva precej razvit, ji stavi predlog, da jo ona reši te nadloge. Zahtevala je od nje 40 jajec in vrečico perja. Rekla je, da bode vsako jajce ovila v perje in te omote zakopala med 12. in 1. uro po polnoči okrog hiše moževe ljubimke, prekrižavši jih s trikratnim križem. Ko bodo segnila jajca v zemlji, segnila bo tudi moževa ljubimka in nesrečna žena bo rešena. Vkljub temu, da je bil predlog tako bedast, je vendar Kupka verjela in izročila čarovnici zahtevana jajca in perje, kar je seveda ona smeja se neumnici v pest, zase porabila.

Nova Mesina. Prijatelji in poznavalci stare Mesine pač te ne bodo vrnivši se v obnovljeno mesto več spoznali. Po načrtih inženirja Canizari, kateri je občepriljubljen in znan strokovnjak, ter je mesto po katastrofi posebno glede smeri

in padca razvalin natančno proučeval, bo novo mesto obstajalo samo iz nizkih k večjemu dvo-nadstropnih hiš. Poslopja bodo zidana kot prvotne rimske vile, namreč vsaka zase popolnoma prosta na prostornem vrtu, oddaljenem med seboj najmanj za dvakratno njih višino. — Mesto bo imelo skoro štirikrat večji obseg kot prej, vendar bo jako krasno, kajti okrog vsake hiše bo krasen vrt, v katerem bodo zacveli in vzklili v milem južnem podnebjju ob blagodejnih žarkih južnega solnca senčnati gozdiči oranž, citron in najbujnejšega in duhtečega južnega cvetja, med katerimi bodo odsevali solnčni žarki, lomeč se ob širni morski gladini prostrano in daleč ob obrežju, ter zlatili nove s cvetličnjaki in vodometi okrašene strehe udobnih novomesinskih vil.

Drevje, ki joče. Na Kanarskih otokih raste neko drevje, ki ima to posebno svojstvo, da joče. To drevje spada k vrsti lovorjev, a raste v grmičevju. Iz neštevilnih listov kapljajo neprestano biserne solze, napravljajoč okoli debla mala jezera. Nakapana voda služi za namakanje korenin.

Epilepsija.

Kdor trpi na božjasti, krču in drugih nervoznih boleznih, zahteva naj knjigo o tem. 52-28 Dobi jo zastoj in poštnine prosto v 9 **Labudovi lekarni, Frankobrod o. M.** (Privil. Schwanen-Apotheke, Frankfurt a. M.)

Lovske puške

11 vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom priporoča 52-19 Prva borovska tovarna orožja **PETER WERNIG** c. in kr. dvorni založnik v Borovljah :: Koroško. Slovenski ceniki brezplačno in poštnine prosto.

Varstvena znamka: „SIDRO“

Sinement Capsici comp.

nadomestek za 10

sidrov - pain - expeller

je vohče priznan kot izvrstno, bolečine tolažeče in odvajalno vmetenje pri prehlajenju i. t. d. Dobi se ga v vseh lekarnah za 80 v, K 1-40 in 2 K. Pri nakupu tega povsod priljubljenega domačega zdravila, naj se vzame le izvorne steklenice in skalje z našo varstveno znamko „sidro“, kajti potem je gotovo, da se je dobil izvorni izdelek.

Dr. Richterja lekarna pri „zlatem levu“

v Pragi

Elizabetna ulica št. 5, nova.

Razpošiljatev vsak dan.

Tiskarna Iv. Pr. Lampret

Kranj :: Gorenjsko :: Kranj

se priporoča p. n. občinstvu v vsakovrstno izvrševanje tiska od navadne do najmoderneje oblike. Ker je bogato založena z modernimi črkami in okraski ter opremljena z najnovejšimi stroji in električnim obratom, lahko izvršuje največja dela v vsaki množini, in sicer: uradne tiskovine, kuverte, račune, pismene papirje, cenike, etikete, bolete, časopise, knjige, brošurice, cirkularje, reklamne liste, lepake, opomine, vabila, mrtvaška naznanila, razglednice, hranilne in združne knjižice, poročna naznanila, vizitke, vstopnice, zavitke, dopisnice, jedilne liste, vignete i. t. d., sploh izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela okusno in ceno.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Akcijski kapital K 2.000.000.

Denarne vloge obrestujemo po

4 1/2 %

od dne vloge do dneva vzdiga.

☛ Kolodvorska cesta št. 27. ☛

Zamenjava in eskomptuje!

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške in ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. :: Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnica v Spljetu.

Turske srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobitek 300.000 frankov. Na mesečno odplačevanje po K 8— za komad. 1 52—29

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobitek K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10— za komad.

Prodaja vseh vrst vred papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.